

Гісторыя

Гісторыя

Гісторыя Гомельскага раёна сыходзіць сваімі каранямі ў глыбокае мінулае. Пра гэта сведчаць шматлікія археалагічныя знаходкі, датаваныя IX-VI тысячагоддзямі да нашай эры, выяўленыя каля вёсак Васільеўка, Старыя і Новыя Цярэшкавічы, Раманавічы, а таксама помнікі, якія належаць мілаградскай археалагічнай культуры X ст. да н.э. – I ст.н.э., знойдзеныя ў раёне вёсак Яроміна, Студзёная Гута, Урыцкае, Чарацянка, Прыбар.

Найбольш старыя населеныя пункты – вёскі Міхалькі, Маркавічы, Целяшы, якія згадваюцца ў 1526-1531г.г. падчас удакладнення межаў польскім каралём Жыгімонтам I паміж Вялікім княствам Літоўскім і Чарнігаўскім княствам. У «Рэестры рэвізіі гаспадарчай Гомельскай вобласці 1560» былі зафіксаваныя вёскі Валатава, Валазковічы, Сеўрукі і Слабада.

У гэтыя ж гады ўпершыню ў летапісе з'яўляюцца ў Гомельскім старостве Вялікага княства Літоўскага Старыя Цярэшкавічы, трохі пазней (1640 г.) вёскі Бабовічы, Галавінцы, Раманавічы, Крупец Воўкавіцкі (Урыцкае), сяльцо Старыя Дзятлавічы, Прыбыткі, Цярэнічы.

У 1773 -1777 г.г. Гомельскі павет існаваў у Рагачоўскай правінцыі, у 1852-1919 г.г. уваходзіў у Магілёўскую, а ў 1919-1926 г.г. – у Гомельскую губерню. Павет быў скасаваны 8 снежня 1926 года, і з гэтага моманту яго тэрыторыя была ўключана ў склад Гомельскай акругі і перададзена ў склад Беларускай ССР. 8 снежня 1926 года лічыцца датай утварэння раёна. Да ліпеня 1930 года раён знаходзіўся ў Гомельскай вобласці. У 1931 годзе ён быў скасаваны, а ў 1933 – зноў адноўлены.

Як адміністрацыйна-тэрытарыяльная адзінка Гомельскі раён утвораны 8 снежня 1926 года.

15 студзеня 1938 года Гомельскі раён увайшоў у склад Гомельскай вобласці.

У жніўні 1941 года тэрыторыя раёна была акупаваная нямецка-фашысцкімі захопнікамі. У гады акупацыі дзейнічалі партыйнае і камсамольскае падполле, партызанскі атрад Ф.Бурага, дыверсійная група, партызанская брыгада «Бальшавік».

Раён вызвалілі войскі Цэнтральнага і Беларускага франтоў у выніку праведзеных наступальных аперацый у ходзе асенне-зімовай кампаніі Чарнігаўска – Прыпяцкай (26.08.1943г.) і Гомельска – Рэчыцкай (13.11.1943г.).

За гады вайны на тэрыторыі раёна нямецка-фашысцкія захопнікі знішчылі 972 мірных жыхара, на франтах і ў партызанскай барацьбе загінулі 5345 чалавек (у тым ліку 44 партызана і падпольшчыка). На тэрыторыі раёна пахаваныя 4908 савецкіх воінаў і партызан, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Спалена 101 вёска, 6 з іх – Вясёлае Поле, Падбуглак, Шлях Ільіча, Польша рэвалюцыі, Чырвоная Даліна, Чэрнічы – не былі адноўлены.

Пасля вызвалення раёна, каб адрадзіць знішчаныя школы, дзіцячыя ўстановы, клубы, помнікі гісторыі, архітэктуры, культуры спатрэбіліся дзесяцігоддзі гераічнай працы жыхароў раёна, дзякуючы якім ён адрадзіўся.

Раёну-працаўніку ў 2016 годзе споўнілася 90 гадоў – дзевяць дзесяцігоддзяў працы, подзвігу, памяці, міру і стварэння. Прыкладам баявой і працоўнай славы для цяперашніх пакаленняў служаць лёсы чатырох Герояў Савецкага Саюза і 18 Герояў Сацыялістычнай Працы.